

SÜMEGE-SZENT-GRÓTH

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetés árak:		Hirdetmények:	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Egész évre	4 fr = 8 korona	2 hasabos hetilap egyszeri hirdetésnél 9 kr.	A lapot illető minden fizetés a kiadónálba küldendő.
Fél évre	2 fr = 4 »	többszöri hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr.	Keziratokat vissza nem küldünk.
Negyed évre	1 fr = 2 »	Nyitlár petítora 20 kr.	
Egyes szám ára 10 kr.		Csak bérmentett leveleket fogadunk el.	

Lapunk számára hirdetések elfogad. Budapest: a Reuter ügynökség, Blockner J., Eckstein Bernát hirdetési irodája Fűrész utca 4. sz., Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Gránátos-utca 1. Fischer A. D. hirdetési irodája Hatvani-utca 1. és Goldberg W. A. Bécsben. Mosse Rudolf hirdetési irodája Szombathelyen: Apfel Sándor hird. irodája

Takách Alajos.

Egy éve jubiláltuk, ma siratjuk.

Egy éve a szeretet és tisztelet rajongásával vettük körül az ő nemes alakját, ma a fájdalom elfojtott, néma könnyűvel aljuk körül koporsóját

Megszűnt dobogni a nemes idealizmus lángjától hevülő szív, megtörött a szép és jó érdekében mindig tette kész erős akarat, az örök álom setét fátyola borult azokra a jóságos szemekre, melyekből az emberrabráti szeretet fenyre, a hazafiai érzelme lángja sugartzott felénk s a melyek hűtüköre voltak az ő fenkölt szellemének, annak a nemes lelkületnek és színterany jellemnek, melyek mintaképe avatták és emberrre tették őt a szó legszebb, legnemesebb értelmében.

Benne városunk és vidékünk társadalmának egyik legnevezetesebb alakja dőlt sírba

Érezzük, mélyen érezzük e veszteséget, hisz mindenütt ott láttuk az ő munkás kezét, ahol ideális célokért lelkesedni, a közérdek tekintetében önzetlenül munkálkodni és másokat tevékenységre buzdítani kellett. És sokoldalú munkássága közepette mindenkor megőrizte lelke szeplőtelen tisztaságát. Hiuság soha, csupán nemes ambíció és a jóltevés vágya és a közhasznos előmozdítása vezérelték őt tetteiben.

Igazi antik jellem, kinek tündöklő fényén soha homályt nem ejtett a modern társadalom szellemének hullámverése, hisz hosszú élete pályáján végig tekintve, a tiszta öntudat édes megnyugvásával mondhatta el: „Nincs senki, kinek tudtom és akaratommal valaha vétettem volna.”

Egész élete tiszteletra keltett, humanus szíve, kedves előzékeny modora szeretetre indított, s mi mindenkor ez érzelmek önkéntelen megnyilatkozásával hajlottunk meg az ő érdeműs személye előtt s ma a fájdalom könnyűi abból a mélyes szeretteből fakadnak, melylyel mindnyájan körülfoztuk őt.

A temetés.

Ebből a mélyes szeretetből gerjedt az az általános részvét, melyet halálhíre keltett. Tudtuk, hogy megvalik tőlünk, mert a természet rendje alól nem lehet kivétel a legnemesebb sem, mégis a fájdalom és részvét ihlettsége szállta meg szívünket, midőn f. hó 7-én reggel a gyász-
hír szárnyra kelt. A kaszinó, melynek 26 éven

át volt elnöke, a polgári kör, a reál, az elemi iskolák kintek a gyászlopogót, az egyesületek és tanterületek gyűléseket tartottak, hogy megallapítsák: miként fejezzék ki benső részvétüket és banatukat külsőképpen is.

A végtisztesség f. hó 8-án, délután 4 órakor ment vegbe, melyen a város eljárosága és képviselőtestülete, a kaszinó, a polgári kör, a reál, az elemi és felső leányiskolai tanítótestületek, a tüzoltók egyesülete, az iparosok dalardaja testületileg jelentek meg, hogy lerójják a tisztelet végső adóját az elhunyt iránt. S ebben osztozott velök városunk és Tapolca, Keszthely s vidékének társadalma is, mely impozáns számban jelent meg, hogy az elhunytat elkísérje az utolsó utra, honnan nincs többé visszatérés.

Az egyházi szertartást Mild Minály prépost-plebánus, az elhunytak jóbarátja fényes segédlettel végezte. Beszentelés után a daloskör megható gyászdalt enekelt, s azután a belathatatlan sokaság kíséretében megindult a gyászkoesi a koporsóval. A gyászkoesi és koporsó a családtagok, a jóbarátok és ismerősök nagy számú részvételével a kaszinó, a sümegei urodalmi tisztség, az ügyvédi kar, a reálisola és a népoztatási intézetek tanterületei, a takarékpénztár koszorúja.

A merre a gyászmenet elvonalt, az üzletek zárva voltak. Kénn a temetőben még egyszer beszenteltek a koporsót, a daloskör enekelte a búcsúszózatot, azután letették őt az örök nyugalom helyére. . . szemünkbe könnyek szöktek, szívünkben sóhaj szállt föl:

Legyen adott mindörökké emléke!

Porhüvelyé elölközt; vajha fenkölt szellemé itt maradna köztünk, hogy egyesítsen és vezéreljen bennünket a mi utainkon a jövőben is.

Gyászlap

Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki.

Takách Imre és neje Bükhely Eliz, gyermekük: Ilonka, Takách Elemér, Takách Vilma, Takách Ilona és ferje Súrghó Miksa, gyermekeik: Miksa és Ilona dr. Eöry Szabó Jenőné, Takách Janka és ferje Kolconay Antal, gyermekeik: Alice, Edit és Ilonka, Takách Margit és ferje Prosztlános, gyermekük: Blanka, Leeb Mihály és Leeb Eugen mélyen megsomorodott szívvel jelentik a a legjobb apa, apos, illetve nagyapának, Takách Alajos hités ügyvéd, a veszprémi püspökség ügyésze, Zalavármegye törvényhatósági bizottsága tagjának és volt tablabirójának, folyó hó 6-án est 10 és fél órakor tevékeny életének 76-ik évében végelgyengülés következtében történt gyászos elhunytat.

A boldogult hült tetemei folyó hó 8-án délután 4 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint a sümegei sirkertben örök nyugalomra tetetni. — Az engesztelő szent-miséldozat folyó hó 10-én délelőtt 10 órakor fog a sümegei r. kath. plébania-templomban a Mindenhatónak bemutatni. — Sümege, 1896. évi február 7-én.
Áldás legyen nemes porain!

Takách Alajos életrajza.

Taval, midőn a kaszinó 25 éves elnöki működését unnepelte, mely egyszersmind a hely-

beli és viléki társadalomnak is unnepe volt, lapunk méltatta az ő áldásos működését, azért ezuttal csak rövid vonásokban közöljük élete folyását.

Született Győrött, 1820-ban. Iskoláit szülővárosában végezte itt hallgatta a jogot is 1840-ben s rá két évi gyakorlat után ügyvédi oklevelet nyert.

Sümegeen letelepedvén, néhány éven át Zalamegye tb. alügyésze lett, 1846-ban a főispán tablabirója nevezte ki.

Az időben a sümegei fiók-törvényszéknél mint ügyész működött s humanus szívének szép bizonyítéka, hogy a vadlöttra a botbuntetés alkalmazását sohasem kérte.

Midőn 1848-ban a szabadságharc feltámadt, mint jó hazafi, ő is zászló alá lépett s a nemzetőrseg egyik századába hadnagynak választották meg.

Szabadságharcunk után a keszthelyi hadbírórság elé állítottak, azonban egy jó barátja, kinek az ugrói tudomása volt, szót emelt mellette s a kellemetlen ügyből nagyobb baj nélkül megmenekült. De az ügyvédi gyakorlatról megfosztottak s az ügyvédek sorából törölték. Két év után azonban egy magas állású egyen befolyása révén ő felsége kegyelen utján újból kinevezte ügyvédnek.

Az 1850-es évek végén egy jó barátia biztatására folyamodott az akkori közjegyzői állásért olyképpen, hogy az ügyvédséget is folytathassa. El is nyerte az állást. De midőn a kérfőjű sást hazára függeszteni akarták, inkaob lemondott az állásról, mintsem a kétfőjű madírat lakásán diszelegni engedje.

Midőn ügyvédi oklevelét visszanyerte, a veszprémi püspökség sümegei urodalmi ügyészsé nevezte ki s e hivatalt most bekövetkezett haláláig viselte.

Városunk, járásunk és Zalamegye közügyeiben mint városatyá, iskolaszeki tag, törvényhatósági és közigazgatási bizottsági tag, ugy társadalmunk és egyesületi életünk mozgalmáiban mindenkor élénk résztvett s vezérszerepet játszott. A kaszinónak 26 éven át volt elnöke. Most új évkor azonban hajtott kora iránti tekintetből nem fogadta el újra megválasztását, mire tiszteletbeli elnöke tette a közgyűlés. A lövészarsulatnak is éveken át rendes, majd tiszteletbeli elnöke volt. Az iskolabizottságnak ügyeit — mint elnök — halála napjáig vezette. A sümegei takarékpénztárnak aligazgatója, a kórház bizottság elnöke, a Balaton-egyesületnek tagja volt.

Mindez állásokat nem csupán dekorumnak tartotta, hanem még öreg napjaiban is fiatal erővel, ügybuzgalommal és lelkesedéssel töltötte be, nem sajnálva anyagi áldozatokat, időt és fáradságot, melyek sokféle tiszttel együtt jartak.

Hosszu életpályája a közügyek teren kifejett áldásos munkásságban telt le. Jutalma az öntudat boldogító érzelmén kívül a közbeesülés tisztelet és szeretet vala, melyek igazi gyengédséggel vették körül őt.

Most megszakadt önzetlen munkásságának fonala, de a kegyelet és emlékezet sokaig, igen sokaig megőrzik nekünk — Takách Alajost.

Selyemtenyészésünk érdekében.

Az a gazdasági válság, mely a legvégsőig lenyomott gabonárak, a fillokszera pusztítása és a silány termés következtében népünket mindjobban fojtogató karjaiba szorítja, immár végpusztulással fenyegeti szamban legnagyobb, nemzeti erőben legjelentékenyebb osztályunkat, a földmivelő osztályt. Ez osztály pusztulásával pedig megrendülnek nemcsak a többi társadalmi osztályok, hanem megínog az állam épülete is. Azért bekövetkezett a tizenkettedik óra, melyben a gazdasági válság gyógyítására radikális eszközökről gondoskodni kell. Am a radikális szerek mellett nem szabad megfeledkeznünk az apróbb tényezőkről sem, melyek különösen a legalsóbb néposztály vagyoni viszonyaiban és anyagi helyzetében éppen nem megvetendő orvosszerek volnának.

Egyik ilyen orvosszer volna a selyemtenyésztés kultiválása is. Hogy minő hasznos és nemzetgazdasági szempontból fontos iparág volna ez, mutatja, hogy a legnagyobb magyar, Szechenyi István gróf már 1840-ben felhívta rá a figyelmet, midőn a következőket írta: »Kimeríthetlen mennyiségű szederfák ültetése, ápolása, fentartása hazai kötelesség, ha kötelesség a honi gazdagulás, s ekkép a nemzeti erő minden s még legkisebb forrását is megnyitni, s csak egyik mezejét a hazai iparnak parlagon hagyni bűn, s ha kötelesség mindennek előtt oly tárgyat mozdítani elő, melynek haszna nem egyes kiváltságokra háramlik egyedül, hanem jótékonyasága, mint a napsugár, mindenkit egyenlően érint. Legyen csak elég szederfalevél, s a többi bizonyosan el nem marad.«

A magyar kormány szerető gonddal karolta föl ez ügyet s munkájának immár szép sikere mutatkozik is, mert az utolsó 1894 évi statisztika szerint immár 86.000 család foglalkozott gubótermeléssel, a gubó mennyisége meghaladja az egy millió kilogrammot, melynek értéke közel másfél millió forintba rug. Ennek dacára selyemtenyészésünk még bölcsőkorát éli, melyre szép jövődől vár. Ugyanis 27 millió frtra rug a hazánkba behozott selyemárak értéke, s e nagy összeg az olasz és francia termelők és munkások zsebebe vándorol ki.

Minő könnyen megragadhatná e kirepülő milliókat népünk, ha a selyem termelést fokozott mértékben üzné, s ez elterjedést nyerne hazánk egész területén, hol domborzati és éghajli viszonyok erre alkalmasak. Egyik másik vármegye nepeésege ki is használja e jövedelemforrást, így Bács-Bodrogvármegye lakossága ma már fel milliónyi szép jövedelmet lát évenként a gubótermelés után.

Annál elhanyagoltabb városunkban és vidékén ez iparág Aligha családunk, ha ama veleményünknek adunk kifejezést, hogy vidékünkön egyetlen egy selyemtenyésző család sem létezik. Azt legalább a statisztika bizonyítja, hogy a szegszárdi intézettől kiosztott 2.141.377 darab 2—3 éves eperfa csemetéből megyénkre egy drb sem esett s a gazdag statisztikai kimutatásban megyénk neve elő sem fordul. Pedig a mi népünk anyagi helyzete silányabb földjei és a fillokszera pusztítása miatt bizony messze mögöttes marad a gazdag Bácskának. Ideje tehát, hogy munkához fogjunk, hogy népünk közönyét megtörjük, őt a gubótermelésnek megnyerjük, s egy könnyen kezelhető és semmi befektetést nem igénylő jövedelem forrás birtokába juttassuk.

E tekintetben a községek elüljárásáinak kellene megragadni a kezdeményezést. Első teendő volna a szederfák szaporítása, leginkább a községi fűiskoláknak e célra való berendezése által. Az utak melléke, a községek utcái, terei alkalmas te-

rületek volnának a beültetésre, az ültetés körüli munkálatok pedig egyetlen egy filjérbe sem kerülnének, mert a községi közmunka bizonyos hanyadával és a nagyobb iskoláskorú közreműködésével évenként szeptemnyiségű fát lehetne kiültetni.

Azután minden községben egyelőre néhány családot kellene megnyerni az ültetés eszmenek. Ennyi fa a legkisebb községben is van. Így lassan legyőznők a népoktalan idegenkedést, a kézzel fogható haszon pedig csakhamar megnyerné őt ez elégszép jövődőlmet hajtó foglalkozásnak.

A szegénység rohamosan terjed s különösen ez ebben nagy mérvet öltött. Meggátolására ne vesztessünk el egy percet sem. Fogjunk munkájához már a jelen év tavaszán, mert minden elhalogatott év a bajt növelni fogja.

Hazánkban 27 millió forint termelőre vár. Mielőbb vegye ki részét ez összegből városunk és vidékünk közönsége is.

A képzőművészet az emberiség szolgálatában

Írta: Auerbach Lipót.

III. A közép és új korban.

A római császárság szétbomlásával az ókori művészet is hanyatlott. A régi hit megszűnt s vele az anyag is, mely művészi alkotásokra serkentette volna a művészeket. A művészet e korban legfeljebb a császárok hízelgésére szolgált s ily módon műmesterséggé fajult. Így az ókori művészet bámulatos virágzásából csakis a kézműves ügyesség maradt meg; a szellem kihalt.

A vénülő művészet elaggott formáinak új szellemmel való felruházása a kereszténység egyik nagy feladata közé tartozott és tényleg a művészet e nagy lelkesedés behatása alatt erős lendületet nyert: új alakokat és ideális eszméket teremt. Különösen későbbi fejlődésére jöttek nagy események segítségül, melyek a mindenütt előtörő új szellemmel Európa helyzetét teljesen megváltoztatták s az emberiségnek egészen új eszme és lelki világot tártak fel.

A művészet minden ága e korban is úgyszólván tisztán a vallás szolgálatában állott; ennek dogmái, legendái és történelmi tényei szolgáltatták a művészetnek az anyagot, melyet a művész, különösen a iók szászadtól fogva, már egyeni felfogása szerint dolgozott fel. A feldolgozásnál azonban már a természetet is segítségül hívja, a mennyiben a fény- és levegőhatásokat, bonctant és perspektívát is tanulmányoz.

Ha a középkor művészetét tanulmányozzuk, azt találjuk, hogy e korban a festészet vitte a vezérszerepet, mely tény e kor életirányából magyarázható ki. A szobrászat feladata az emberi test lehető legtökéletesebb alakítása; ezen feladatot a görög művészet oly annyira megoldotta, hogy ennek további tökéletesítése képzelhető sem volt. A középkor művészeté a keresztény vallás szolgálatában állván, természetes, hogy inkább a mű-tartalmára fektette a fősúlyt, melynek már természeténél fogva is inkább a szellemi és kedelyi világnak viszatükörtetésére kellett törekednie s így könnyen érthető a festészetnek oly bámulatos föllendülése.

A festészetel párhuzamban az építészet is fejlődött. Az építészet az ókorból merítette újabb alakításaihoz törvényeit, melyeket azonban sajátos felfogása szerint oly annyira átalakít, hogy egy újabb stílt teremt s ennek továbbfejlesztésével hozza létre a román, csúcsíves és különféle reneszánsz stíleket.

Különösen az utóbbiak korában, tehát a 15 és 16 században érte el a művészet

fénypontját, mert e kor szülte a művészetitánújait. A mi a szobrászatnak Perikleszkora volt, az lett ezen kor a festészetnek. Michel Angello, Rafael, Lionardo da Vinci, Coreggió, Paolo Veronese, Tizian stb. mind soha el nem homályosulható csillagok a művészet egén. Az ezen korban teremtett mesterművek oly nemesek és tökéletesek, hogy a legmesszebb jövőbe is a szép es magasztos fénysugarait lövelik, a melyek látása még a legkesőbb utódoknak is ki-mondhatatlan élvezetet fognak szerezni.

Mint mindig, úgy most is teremt magának a szellemi munkásság külső segéd-eszközöket. Így a monumentális festészei alakítások kivételénél a freskót használja, mely technika különben már Giottó idejében (1276—1336) virágszni kezdett. De különösen nagy horderővel bírt a réz- és fametszes feltalálása, mert ezek lehetővé tették az egyes mesterműveknek a nagy világgal való ismertetését, mely körülménynek rop-pant nagy kulturális befolyása volt.

Az építészet rohamos emelkedése s azon érdeklődés miatt, melyvel magánosok is a művészetek iránt viseltek, magával hozta a kisművészetek és műiparnak felvirágozását is.

A kor előhaladásával nemcsak az eszközök, de az alakítások tárgya is kibővített, mert most már nemcsak azt akarták festeni, a mi vallásos, hanem általában azt, a mi emberileg szép és jelentékeny. Nem sokára következett a történelmi záner és tájkép festészet, úgy hogy vegre az egész természet, az emberi tevékenységek és állapotok a művész fantázia körébe kerültek.

Hirek.

— Személyi hír. Kossuth Ferenc orsz. gyűl. képviselő. f. hó 7-én kertülete székhelyére, Tapolcára utazott.

— Keszthelyi képviselő-testület legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén Stieder Lajos városi ügyész előterjesztette azt a feliratot, melyet Vas-zary Kolozs bíboros hercegprimashoz terjesztenek fel a 100.000 koronás alapítvány kezelése tárgyában. Az alapítványt 9 tagú bizottság kezeli, melynek tagjai: a keszthelyi plebanos, a főgimnaziumi igazgató, az apácafőnökö, a város író, az ipartestület elnöke s a képviselő-testület által évről-évre választott 4 tag. A feliratot elfogadták s Beck Sandor indítványára elhatározták, hogy Vas-zary Kolozs arcképét a város-ház tanács-terme számára lefestetik. A keszthely-tapolcai vasút erkölcsi és anyagi támogatását elhatározták s a legközelebbi gyűlésen a hozzájárulás mérvét is megállapítják. Az új adójegyzői állás szervezését eltejtették.

— Táncmulatság. A sámei polgári-kör baljainak jó hírneve szép közönséget vonzott össze a körnek f. évi február 1-én tartott táncmulatsá-gára is. Midőn felzendült az első csárdás, akkor már a körnek csinosan díszített termet teljesen megtöltő társaság gyűlt össze, mely azután igazi szívbeli gyönyörrel hódolt a fursang fejedelmének, Karnevalnak. A pompás kedélyhangulatban lefolyt mulatság egész reggelig tartott s midőn a társaság oszladozni kezdett, a kellemesen elchött éj hatása alatt e szókkal bucsuzának: viszontlátásra a tüzoltók balján. A jelenvoltak közül tudósítónak a következő neveket sikerült följegyezni: Asszonyok: Balasics Antalné, Balasics Józsefné, Bricht Manóné, Cuppon Vincéné, Cotter Palné, Fjxl Karolyné (Karakó), Gróf Karolyné, Huber Ignacné, Kasza Istvánné, Klein Simonné, Kláfl Lajosné, Lázár Istvánné, Lázár Karolyné, László Karolyné, Mészáros Janosné, Mészáros Sandorné, Nagy Ignacné, Német Lajosné, Pressing Jozsefné, Penc Mihálné, Pressing Gaborné, Schlesinger Sandorné. Leányok: Bricht Mariska, Cotter Mariska, Eisenstädter nővérek, Ferber Mariska, Gróf Lina, Hegyi Emília, Kell Bella, Kasza Anna, Klein Janka, Lázár Terike, Lázár Anna, Lipostyak Mariska, Majr Anna (Szt. Gotthard), Nagy Honka (Rigaes), Német Erzsike, Satrál Katica (Keszthely), Szerenese Juliska (Kis-Céll), Ur Terike.

— Kinevezés. A király dr. Svastics Géza tapolcai járásbírosági jegyzőt az edelényi járásbírosághoz albiróvá nevezte ki.

— Köszönet. A polgári önképző-körnek febr. hó 1-én tartott táncmulatságon felülfizettek: Takács Zsigmond és Eitner Zsigmond 2—2 frt, Lukács Gábor 1 frt 50 kr, Kovács Zsigmond 1 frt.

Kell Nándor, K. Viktor, Schlesing Dezső, Safran N. özv. Klein Simon kr. Gróf Lajos. min 30—30 kr. Blum Dezső, M. kr. összesen 1 szonétét nyilván.

— Az adó. hogy az első ne esedekezzé váli.

— Husfog. vágásra került: (tinó és uszó) 1 darab kecske melyek közül k.

— Márleg. a mult évről szerint az intézk. tőkéje 22639 frt kr. évi forgalm. delme 5298 frt. közöl a köve. gátóság a febr. Tartalektókere jutalekokra 7906 kr. külön tar. 3125 frt.

— Marha. vonal Turje engedélyezték.

— Pótad. egyenkénti kivételások elbír. Zalamegye köz. dor. dr. Gyö. Vízrendvay Józ. választotta me.

— A sün. gyűlése első s. sag és felügye. veynt megadta. vonatkozó igaz. melynek értelm. a nyugdíjalapr. frt 71 krt, a su. 20 frtot, a nő. nak 6 frt 41 krt. az igazgatóság. lés, hogy tiszt. 50—50 frtot, 100—100 frt és kaszinó áratat. mi leniumi ün. lakozásra hívj. kéri. A gyűlé. dotta, képvisel. vant választot. megállapítás. igazgatóságot.

— Net. Sándor ezre. lozezdben. fái földbirtó. fia Salamon. tottak meg.

— Eljeg. vrbovszkói la. alsódomhorui. selőjének lea. boruban.

— A r. 498 613 frt, r. alapja 43 500 remeny 12,8 34 frt osztat.

— A c. galma 7,620 c. reszvenytök. 112 273 frt, t. ból részven.

— Me. egyesület t. Sümegen, a. táncmulatsá. jegy 80 kr. 8 óraker. és hírlapba.

— A n. mulatozik eg. zongora, zen. Egyszóval v. rövid az e. is, használni nem igen ha. Bimbasi Jup. szankodnak népse. m. egyet a lab. megrendul.

Kell Nándor, Klaff Géza, Epstein Ödön, Bricht Viktor, Schlesinger Sandor, Huber Ignac, Kramár Dezső, Safran N., Auerbach Lipót, Orban István, öv. Klein Simonné és Mészáros Sándor 50—50 kr. Gróf Lajos, Szijgyártó György és Huber Hermin 30—30 kr. Gaál Peter, Mosdényi Mihály, Blum Dezső, Mauthner Ödön és N. N. 20—20 kr. Összesen 14 frt 40 krt, melyért szíves köszönetet nyújtunk a rendezőségnek.

— **Az adózó közönség** figyelmét felhívjuk, hogy az első negyedévi adó befizetése f. hó 15-én esedékesé válik.

— **Husfogyasztás.** A múlt évben városunkban vágásra került: 27 okor, 22 tehén, 153 növendék (tínó és uszó), 624 borjú, 818 sertés, 296 juh és 1 darab kecske. Hat esetben kenyszer-vágás volt, melyek közül két ízben a húst el kellett asni.

— **Mérleg.** A janosházi takarekpenztárnak a múlt évről szóló huszonharmadik kimutatása szerint az intézet alapitókéje 17,500 frt, a tartalékai 22639 frt 06 kr, nyugdíjalapja 1,566 frt 63 kr, évi forgalma 1,273,659 frt 72 kr, melynek jövődelme 5298 frt 06 kr. Ennek felosztására vonatkozólag a következő javaslatot terjeszti az igazgatóság a febr. 13-án tartandó közgyűlés elé: Tartalékotkére 742 frt 31 kr, nyugdíjalapra 250 frt, jutalekokra 796 frt 15 kr, jótékony célra 184 frt 06 kr, külön tartalékhoz 200 frt, osztalékra pedig 3125 frt.

— **Marharakodó állomás.** A csáktornyai-ukki vonal Turje állomását marharakodó állomásul engedélyezték.

— **Pótadót elbíráló bizottság.** A pótadót egyenkénti kivétési tárgyában beérkezett felszámolásos elbírálasására hivatott bizottság tagjaiva Zalamegye közigazgatási bizottsága Eperjessy Sándor, dr. Gyömröcy Vince, Skublics József és dr. Vízlendvay József közigazgatási bizottsági tagokat választotta meg.

— **A sümegi népbank** f. hó 8-án tartott közgyűlése első sorban tudomásul vette az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését s a főlényvényt megadta. A tiszta nyeresemény felosztására vonatkozó igazgatói javaslatot szintén elfogadták, melynek értelmében a részvények után 3600 frtot, a nyugdíjalapra 100 frtot, a tartalékalaphoz 415 frt 71 krt, a sümegi népiskolának könyvalapjára 20 frtot, a négyesuletnak 5—5 frtot s a szolgáknak 6 frt 41 krt szavazott meg a gyűlés. Ezután az igazgatóság javaslatára kimondotta a közgyűlés, hogy tiszteletdíj helyett az igazgatóság tagjai 50—50 frtot, a felügyelő bizottság tagjai pedig 100—100 frt évi rendes fizetést huzzanak. Vegül a kaszinó átiratát olvastak föl, melyben a helyi millenniumi ünnep rendezésére a népbankot csatlakozásra hívja föl, s 2 bizottsági tag kiküldésére kéri. A gyűlés a csatlakozást egyhangúlag kimondta, képviselőül Epstein Vilmost és Ereki Istvánt választotta meg, s hozzájárulást összegének megállapítására és kiutalványozására pedig az igazgatóságot felhatalmazta.

— **Nemmagyarosítások.** Karachmaroff Sándor ezreorvos a cs. és kir. 48-ik gyalozezdében Kanizsára, Hirschl Armin botfai földbirtokos, nagykanizsai lakos kiskorú fia Salamon és Rezső Hűvösre magyarosították meg nevüket.

— **Eljegyzés.** Svarecberg Karoly mérnök, vrbovszkói lakos eljegyezte Svarec Simon — az alsódomhorui Ujlaky, Hirsler és fia cég fűtészviseletojének leányát Anocila kisasszonyt Alsó-Domboruban.

— **A muraközi tkptár** múlt évi vagyona 498 613 frt, részvénytőkéje 4000 frt, tartalék-alapja 43 500 frt, betétek 350 432 frt, nyeresemény 12,831 frt, melyből egy részvényre 34 frt osztalék jut.

— **A csáktornyai tkptár** 1895 évi forgalma 7,620 024 frt, vagyona 905 315 frt, részvénytőkéje 50 000 frt, tartalék-alapja 11 273 frt, tiszta nyeresége 16 576 frt, melyből részvényenkint 20 frt osztalék jut.

— **Meghívó.** A sümegi önkéntes tüzoltó egyesület f. hó 15-én költségei fedezésére, Sümegen, a kaszinó nagytermében zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő díj személyegy 80 kr, családijegy 1 frt 80 kr. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapban nyugtáz a tisztikar.

— **A nagyköcsagi Jupiter.** Vidám társaság mulatozik egy emeletes ház földszintjén. Szól a zongora, zeng a hegedű, dalra nyílnak az ajkák. Egyszóval vígan van a társaság, mert tudja, hogy rövid az élet, örök a sir. De rövid a farsang is, használni kell. A mulatozás zaja az emeletre nem igen hatol, de mikor az ott lakó rettenetes Bimbasi Jupiteréknek az a kevés is sok, hát bosszankodnak nagyon. Hogy merészel az a rongyos népség mulatni, dühöng a nagy ur s dobant egyet a labával. Deli természetének sulya alatt megrendül a padló s a földzinten táncolókkal

táncolni kezd a függő lámpa is. Hogy a lámpának is jó kedve kerekedett, azt öröm volt nézni — de az öröm nem szokott sokáig tartani. Félelem és retteges következett ezután. Menydörgésszerű robaj hallatszott az emeletéről, mintha óriási sulyokat gurítanának a padlón. Bimbasi Jupiter test-edző sportnak hódol, veli egy a megrémült mulatók közül Dörgés után csattanás következik a természet rendje szerint. Jupiter tonans bősülten veri valami sulyos szerszámmal a boltozatot (de nem a menyboltozatot) miközben testi havelvének legkönnyebb részét a harag rákvörösré festi. Fénylő koponyáján kidagadnak az erek. Kilenc szalhból álló fűrtjei égnek merednek; vergődő öklei földgöbushoz hasonló koponyájához utólnak, mely olyan hangot ad, mint üres hordó. Jupiter horokja és eljűl Jupiterne asszony, a gyérlik ősanja, az emeletet szelleim hölgy, a kavé-néni irodalom sze vedélyes művelője, ki nemcsak a tollat forgatja ügyesen, de labacskaít is a nagy-köcsagi halastó sima jegén, beszélti Janesi kocsist, hogy folytassa az almennydörgést, melynek odaadó produkálásában gazdája Bimbasi Jupiter mar kimerült. Janesi hat neki gyürkőzik Jupiterné behozza a rézmoszarat s pokoli zajt csapnak az emeleten. A földszintről a vendégek elszökődnek s masnap kísérteties mesékről sutognak Nagy-Köcsagon az elatkozott kastélyról, s prón lovag ó boszorkányokról menykökövacsokról, földrengesről stb.

— **Farsang** Az idei farsangot a keszthelyi közönség is nagyon kihasználja. Nem mulik el egy hét sem, melyen egy-egy vig bal ne tartatnék. Az első farsangi bal a gazdaság mulatság volt január 11-én, 18-án a négyveti, februar 1-én az iparosok balja, melyre a bennök résztvevő közönség most is boldogan emlekszik vissza. A kat. főgimnáziumi ifjusag pedig februar 5-én rendezett az Amazoné szülő nagytermében zártkörű táncmulatságot egybekötött hangversenyt, melyen a keszthelyi közönség színe-java oly nagy számban jelent meg, hogy a szomszédos kaszinó helyiségeit is megtöltötte. A hangverseny alkalmával meg-megújuló tapsok elég bizonyítékai annak, hogy a résztvevőket teljesen kielégítették, kelle-mesen szórakoztatva vig hangulatban tartották mindvégig a műsor szereplői. Műsor: 1. Üdvözlő Supper Alfredtől. Énekelte a főgimnáziumi férfiak. 2. Riza nótája. Pekár Károlytól. Szavaltá Stefler Lajos VII. oszt. tanuló. 3. Tavasz dal, Marschner Henrikől. Énekelte a főgimnáziumi vegyeskar. 4. Grande valse brillante. Schühofftól. Zongorán előadták Gyarmati Mislós és Veisz Ede VI. oszt. tanulók. 5. Mivciódóm. Torkos Lászlótól. Szavaltá Grammling Elemér VII. oszt. tanuló. 6. Kuruc dölök. Karra alkalmazta Kally Gyula Énekelte a főgimn. vegyeskar. 7. Magyar népdalok. Cimbalmon előadta Csendes L. VI. oszt. tan., hegedűn kísérte Nemet Bela VIII. oszt. tan. 8. Imádságom. Karra alkalmazta Gaál F. Énekeltek Burkovics L. Haraszi S., Lakatos V. és Mihács K. főgimn. tanárok. 9. Magyar népdalok. Zimai L. és Allaga G-től. Énekelte a főgimn. vegyeskar 10. Ivás közben. Petőftől. Szavaltá Balog István VI. oszt. tan. 11. Marseillaise. Énekelte a főgimn. vegyeskar. A kitünően sikerült hangverseny után táncra perdült a fatalság, de a tulzsufoit helyiségben csak a kedves magyar táncot, a csárdást lehetett jarni. de azt is fel-felajduló következményekkel.

— **Zalavármegye közegészségügye.** Várme-gyének közegészségügye a múlt év december hó-napjában általában kielégítő volt. A fertőző beteg-ségek közül a ronesoló toroklob 39, a hagymaz 9, a vörheny 10, és a kanyaro 6 községben fordul elő. A múlt évben beoltottak 13,869, ujra oltottak 22,418 gyermeket.

— **Jutalmat nyert tanító.** Múlt hó 28-án nyújtotta at dr. Ruzicska Kálmán kir. tanácsos megyei tanfelügyelő a földmivelesi minisztertől adományozott díszokmányt és 100 frtnyi jutalmat Gosztonyi József csáfordi tanítónak, ki szép és rendezett falkolajával a jutalomra csakugyan rászolgált. A szent gróti r. k. iskolában a csáfordi előjáróság és iskolaszék s Szent-Grótról díszes közönség gyűlt össze ez alkalomra. Dr. Ruzicska szép beszéd kíséretében s a közönség eljenzése közt nyújtotta at Gosztonyi-nak a díszesen kiállított okmányt s a pénzbeli jutalmat. A kis ünne-peiyt vidám lakoma fejezte be a plebanian.

— **Színészet Szt Gróton.** Fekete Bélának 22 tagból álló s a vidéken előnyösen ismert színtársulata 12 előadásra Szt. Grótra érkezett s hétfőn, f. hó 10-én fogja előadásait megkezdeni a Magyar Koronában. A két év előtt itt megszerzett jó hírnév kedvezően befolyásolta a berletgyűjtést. Csáktornyáról, hol legutóbb működött, kedvezően írnak a társulatról, melynek jobb erői: Fekete Béláné, Sággy Rózsika, Riskó Ilon, Szabolcsiné Teréz, Völgyiné, Fekete Béla, Vihari Elemér, Nagy Pista, Szabolcsi Emil, Timár Béla. A tizenkét előadásra kitűzettek: Három testőr, Dolovai nábob

leánya, A szegedi menyecske, Rang és mód, Cseperke kalap, Magdolna, Petőfi Sándor, Becstelének, Szökött katona, Mel-tóságos csizmadia, Otthon, Bolondok haza, Uj honpolgár. — A társulat 12 előadás után Magyar Óvárra megy, hol már szép számu bérlet várja.

— **Drága magtár.** Kajászó Szent-Pál a világ közepe. Az europaí és amerikai közvélemény argusszemekkel kíséri e nevezetes hely esemé-nét, azért is nem maradhat titokban e tragiko-mikus história. Történt ugyanis nemrég, hogy két táncmester telepedett le egy városban. Egyik szőke volt, a másik barna. Mar magában ez a színezeti differencia elég arra, hogy a rokonszenv tulságos mérvet ne öltösn, kivált egyenlűeknél; de nagyobb baj volt az egyenlő hivatás, az azonos művészet. Tudjuk, mert régi igazság, hogy két dudás egy csardában nem fér meg. No hát ki is ütött a haboru nagyhamar. Rőpiratok íródtak. A szőke a barnát tanctanárnak titulálta, a barna meg rafogta a szőkére, hogy mag-tarban tanít táncolni. És minő veszedelem volt ebben a terem degradálásban, oh egek! A követ-kező szezonban a szőke mester nem jött vissza. Ura volt a helyzetnek a barna. De azért a Nagy-harsához címzett vendéglő termék mégis drága-nak taialta s alkuba bocsátkozott a magtárnak csufolt terem gazdájával. — Hogy a terem a sze-zonra? kérdi a vendéglőstől. A terem 30 frt, mondja ez, de a magtár, mely ön szerint ugyanaz lenne, még rá 25 frt. Összesen 55 frt. — Mit volt mit tenni, a mester kibérelte a magtár is s most ott táncolnak este az ifjak, éjjel — valószínűleg az egerek. A kajászó-szent-páliak meg igen sajnálják a póruljart tanctanart.

— **A Szalay-Baróti-féle millenniumi Magyar** Történet megjelent 31. fuzetében befejeződik Hunyadi Matyas koranak tárgyalasa és megkezdődik a Jagellók kora. Az elevenen tollal és nagy szak-tudással írt szöveget az érdekesnél-érdekesebb képek egész sorozata illusztrálja. Még az év fo-lyamán be is fejezik alkotásukat s akkor e Tör-ténet négy kötet méltó büszkesége lesz a hazai irodalomnak. A Szalay-Baróti féle mű a kiadója-nál (Lampel R. Wodianer F. és Fiai, Andrassy-ut 21.) rendelhető meg és egy fuzet ára 30 kr.


— **Gépipar.** Nem mondunk újat, midőn azt állitjuk, hogy a gépipar hazánkban olyan lendü-letet vett, miszerint Európának régi iparúzó államai irigységgel tekintenek rank. A számos, utóbbi időben alakult iparvállalatok között a «Vulkán» gépgyár-részvénytársaság — ezelőtt Gutjahr és Möll-r, Reinhard Fernau & Co Budapest, V. Vaci-ut 70 (Főgyar Bees) — a leg-első helyet foglalja el. Szamitva a technika és szaktudományok haladásával, ezen vállalat gyá-rai a legújabb és legjobb munkagépekkel látta el és ez által olyan képesítettsegre tett szer-, hogy a budapesti és bécsi gyárak meglekintésere meghívott bel- és külföldi szakemberek osztatlan elismeréssel árasztottak el. Nagyon messze ve-zetne, ha ezen gyár összes gyartmányait akarnók előszólalni, miért is csak a malomberendeési és malomgépeket, mindennemu szerszámgepeket fém, fa és kő megmunkálására emelítjük fel. A milleni-umi kiállítás látogatónak különben bő alkalmuk nyílik a «Vulkán» gépgyár készítményeit meg-tekinteni.

— **Budapesti Hirlap.** Az ujságesinálás egyik főfeladata: a közönség helves, gyors és pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a ma-gyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb cu-ggedelyvel vehetett tudomást a külföld eseményeiről így is csak hetek múlva. Ma huszonnégy óra nem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezete-sebb eseményeiről. Tavirat, telefon, éber levelező a világ mind a négy tájékaról s az ország minden népesebb pontjáról hírt adnak mindarról, a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tduósításaink e rengetegéből kiválogatni es meg-rostalni, ügyesen és tetszetősen feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szükséges, hasznos és ér-dekes: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta utól nem ért példaadással jart elől, mert szerkesz-tőségünket az a meggyő.ódés vezeti munkájában hogy a közönség semmit sem varhat el annyira ujságjától, mint azt, hogy pontosan, megbizhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a kö-zönség igazi anyagi és közmuvelődési érdeke, ez a mai zsurnalisztika fejlődési iranya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban ahol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, ítélete, iranya, karaktere, egyszerű egyénisége nyilatkozik meg, tizennégy évi tuzpróba után mar mindenki tudja, hogy mit varhat a Budapesti Hirlaptól. Az előfi-zetési feltételek a következők: egy hónapra 15 frt. 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt. egész évre 14 frt. Vidékről legezészerűbb a pos-tautalványon való előfizetés. Cím: Budapest, Hirlap kiadóhivatala Budapestben, VIII. kerület Rökk Szilárd-utca 4 szám és József-körut 5 sz.

— Vivmányok a hírlapírás terén. Pár év előtt még senki se hitte volna el azt a csodás fejlődést, a mit a hírszolgálat terén elértünk. Ma már csaknem szárnyat öltöttek az események. A telefon és távirat hírszolgálati és atszóvik az országot. A főváros csaknem együtt el az ország és a külföld nagyobb városával. Minden esemény, a mi a világ nagy táján történik, a másik percre már tovább van adva. Lehetetlenség, hogy ilyen körülmények közt a hírszolgálat is át ne alakuljon. A vidék művelt közönsége ma már nem elégedhetik meg azzal, hogy csak a déli vagy esteli órákban értesüljön az előző nap eseményeiről. A külföld számos nagy napilapja már akként rendezkedett be, hogy a nap folyamán összegyűjti a nap eseményeit és a késő esteli órákban kinyomatva, hírlap-nyomtatványainak ezreit már éjjel szétküldi az országba. Nálunk egyedül a Magyarország az, mely e modern újítást behozta. Mindaz a mi nappal történik, országgyűlés, más tanácskozások, ülések, tárgyalások, tőzsdei zárlatok, az országnak és külföldnek összes nevezetesebb eseményei a Magyarországnak már mind közölve és feldolgozva vannak. Ugy hogy a vidék művelt közönsége az éjjeli vonatokkal elszállított példányokat már reggel megkaphatja és reggel az ország tovább eső részeiben is a Magyarországnak már értesülhet mindenről, a mi az országban és külföldön előző nap történt. Az üzletember, politikus, gazda hivatalnok és a közügyek iránt érdeklődő minden más művelt ember nagyon jól tudja, hogy mit jelent az: lépést tartani az eseményekkel, kelő időben szerezni mindenről értesülést, nem várni egy félnapot, sokszor egész napot is, míg a napali posta nagysokára elhozza a tudósításokat. Az ország közönsége teljesen méltányolja a Magyarországnak ezt a nagy újítását, erre vall az az általános rokonszenv és elismerés, a melylyel a Magyarország találkozik. A Magyarország kiadóhivatala kivanatra ingyen küld egy hétig mutatószámokat. Előfizetési ára 1 fit 20 kr., negyedévre 3 fit 50 kr. Az előfizetéseket postautalványon a Magyarország kiadóhivatalába: Budapest, Sandor-utca, 2. szám küldendők.

Felölő szerkesztő:
Éles Károly.
Főmunkatárs:
Stampay Miklós.
Kiadó társaság:
Horvát Gábor.

Schicht-féle SZIN-SZAPPAN

törvényesen
bejegyzett
védjegy 
nagyon jól ki van szárítva,
kitűnően tisztít,
nagyon takarékos a használatban,
fehérnemű és kezek számára ártalmatlan, tisztasága biztosítva; egyáltalán a legjobb, e mi szin-szappanban letezik.
Senki sem fogja kísérletét megbánni.
4-30 Kapható a legtöbb kis üzletben.

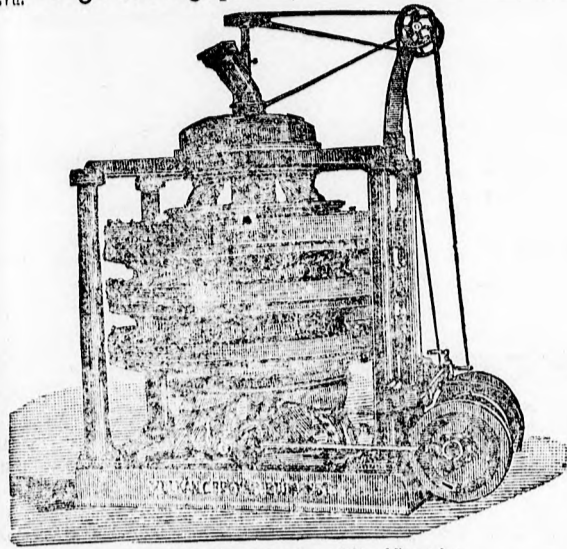
"VULKÁN" gépgyár részvény-társaság

ezelőtt
Gutjahr és Müller - Reinhard Fernau & Co.
Budapest. Bécs.

az első rangú malomépítészeti gyárban
BUDAPESTEN, V. külső vaczi-ut 70.

Sürgőny cím: „Gutjahr-vulkán.” gyártatnak Sürgőny cím: Gutjahr-vulkán.”
Az összes iparüz” államokban szabadalmazva. **Lengő szitagépek (Oscillir-Sichter)** Az összes iparüz” államokban szabadalmazva.

Gutjahr-Müller és Söbör



szabadalma.

A „Lengő-szitagépek” előnye:

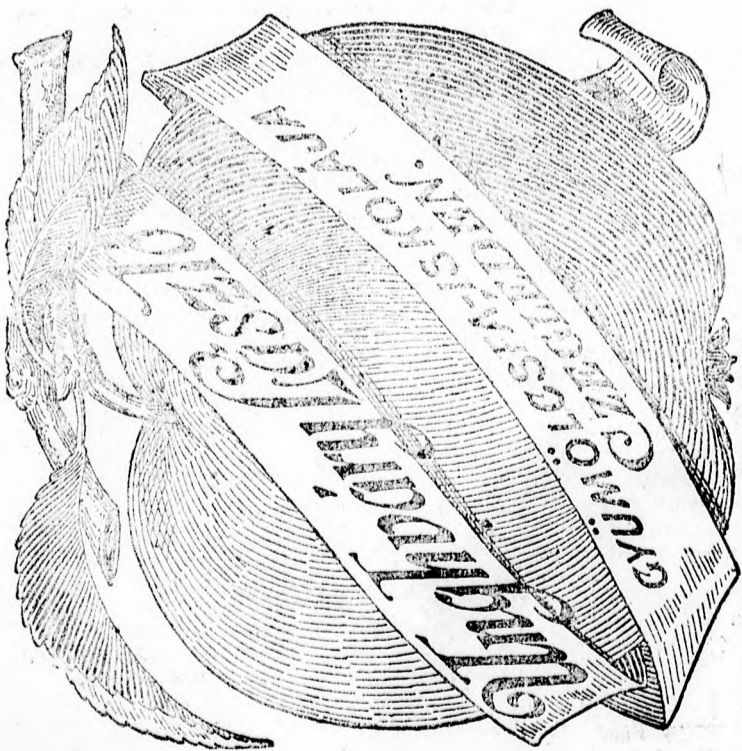
Az őrleményeket tökéletesen szitálja és osztályozza; — szitált lisztek tiszták, a dercek lisztmentesek és a darák teljesen vannak osztályozva; rendkívül egyszerű kezelés; — a szitált lisztek tisztátalanítása egészen ki van zárva; — a géphez kevés szitabevonat szükségeltetik; — a gép csekély tért és csekély erő igényel; — a gép járása tökéletesen nyugodt; — automatikus üzemre igen alkalmas; — a gép egy egész cylinder-rendszert pótol; — a gép munkaképessége felülmúlhatatlan;

tisztító- és osztályozó gépek

SCHNETZER AGOSTON szabadalma.

A tisztító és osztályozó-gépek előnye: Egyszerű és czélszerű szerkezet; üzem közben csekély kezelés igényel; a gép sokkal több tiszta darat alít elő, mint bármely e fajta gép; ugyanazon gépen a legfinomabb dercek, valamint a legdurvább darak tisztíthatók; munkaképessége rendkívül nagy; e gép csekély tért igényel; bármely malomban lényeges üzemakadály nélkül lehet ilyen gépekkel egy dara tisztítást befejezni.

A nevezett legújabb malmaszati gépeken kívül gyártatnak még: rögcsitak, tararok gabona osztályozogépek Bobby-tele rendszer és masok szerint. „Vulkán” gabonatisztító és kefelógépek, őrlőjáratok, gabona, liszt és darafelhuzók, szállítócsigák, dara-, liszt és dercezhengerek, felhuzogépek és járógépek.
Téglagyártási gépek Hotop E. hímves rendszere szerint.
Nyersöntvények saját és idegen mintak után, fogaskerekeket géppel formázva.
Mindennemű számszámogépek fém, fa és kő munkálására.
Gőzgépek kipróbált rendszer szerint, vizikerekek, közlöművek, (transmissziók).
Kivanatra prospektusok és költségvetések küldetnek.



Készlet

Mindenféle nemes csemetéből mintegy	800,000 darab.
alvó szemzészéből	1,200,000
vadonczéből	15,000,000
Összesen mintegy	17,000,000 darab

Csemeték árak:

Az 1-2-3 éves, gazdag gyökerű életerős nemes csemeték darabja azok erőssége szerint 20 kítól 40 kítig.

(100 drb. 40 kros csemete 1 vagy 100 fajban 38 fit.)	100-an
(200 „ 40 „ „ 1 „ 100 „ 36 „)	100-an
(500 „ 40 „ „ 1 „ 100 „ 34 „)	100-an
(1000 „ 40 „ „ 1 „ 100 „ 32 „)	100-an
(5000 „ 40 „ „ 1 „ 100 „ 30 „)	100-an

A fajok legnagyobb része szaktékintélyünk Bereczki Máté hímves telepéről lett beszerezve, miért is azok hitelesek. Ezen felül a kiadandó csemeték homokban nevelődtek s épen azért gazdag gyökerűekkel bírnak nem csak, hanem biztos fogamzásuk ezúttal természetük egészségesség, hosszú életük és még ezen felül igen olcsók is. A bótartalmu, esimes kiállítású és minden tekintetben társasági nagy arányú kivanatra bérmentve küldetnek.